

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	17. oktober 2019

Sak 085-2019

Tertialrapport 2. tertial 2019 for regionale byggeprosjekter

Forslag til vedtak:

Styret tar status per andre tertial 2019 for regionale byggeprosjekter til orientering.

Hamar, 11. oktober 2019

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Styresaken har som formål å redegjøre for status per 2. tertial 2019 for de regionale byggeprosjektene i Helse Sør-Øst.

I saken inngår en kort beskrivelse av prosjektene og en vurdering av situasjonen med særlig oppmerksomhet på risikoområder og eventuelle avvik.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

2.1 Status regionale byggeprosjekter

Helse Sør-Øst RHF er prosjekteier fra og med konseptfasen for alle regionalt prioriterte byggeprosjekter med unntak av Tønsbergprosjektet, hvor styret i Helse Sør-Øst RHF i sak 053-2014 sluttet seg til at prosjektet ble videreført i regi av Sykehuset i Vestfold HF. Styret forutsatte at Sykehuset i Vestfold HF som prosjekteier har det fulle ansvaret for økonomi, fremdrift og kvalitet. Prosjektet rapporterer til Helse Sør-Øst RHF.

Tabellen under viser status per 2. tertial 2019 for regionale byggeprosjekter med en kostnadsramme over 500 millioner kroner og hvor styret i Helse Sør-Øst RHF har godkjent oppstart av konseptfase og senere faser.

Tabell 1: Oppsummert status fremdrift, økonomi, kvalitet, risiko og total vurdering for regionale byggeprosjekter

Helseforetak	Prosjektnavn	Planfase	Fremdrift	Økonomi	Kvalitet	Risiko *	Totalt **	Styresak
Vestre Viken HF	Nytt sykehus i Drammen	Gjennomføringsfase	●	●	●	●	●	sak 017-2019
Sykehuset i Vestfold HF	Tønsbergprosjektet	Gjennomføringsfase	●	●	●	●	●	sak 009-2017
Sørlandet sykehus HF	Nybygg psykisk helsevern	Forprosjektfase	●	●	●	●	●	sak 055-2016
Oslo universitetssykehus HF	Klinikkbygg og protosenter	Forprosjektfase	●	●	●	●	●	sak 071-2017 og 049-2019
Oslo universitetssykehus HF	Aker og Gaustad	Godkjent konseptfase	●	●	●	●	●	sak 050-2019
Oslo universitetssykehus HF	Regional sikkerhetsavdeling	Godkjent konseptfase	●	●	●	●	●	sak 070-2017
Akershus universitetssykehus HF	Sykehusbasert psykisk helsevern	Konseptfase	●	●	●	●	●	sak 054-2018
Sykehuset Telemark HF	Utbygging somatikk, Skien	Konseptfase	●	●	●	●	●	sak 055-2018

* Risiko vurderes opp mot risikomatriksen for prosjektet og den planfasen prosjektet befinner seg i

** Kolonnen viser en totalvurdering av fremdrift, økonomi, kvalitet og risiko

De viktigste risikoområdene er:

- **Nytt sykehus i Drammen** (Vestre Viken HF) følger planlagt fremdrift og er i gang med detaljprosjektering, riving, kontrahering av entrepriser og andre forberedende arbeider før byggestart. Til tross for at det er gjort omfattende grunnundersøkelser, kan det ikke utelukkes at det vil avdekkes høyere grad av forurensning i grunnen enn forutsatt. Omfanget av pæler og konstruksjoner i grunnen er nøye kartlagt, men det vil likevel være en restrisiko knyttet til dette arbeidet. Det er videre knyttet risiko til kompensasjon for bortfall av finansiering som følge av at Nedre Eiker kommune har besluttet å tre ut av samarbeidet om Buskerudbypakke 2.

- **Tønsbergprosjektet** (Sykehuset i Vestfold HF) ferdigstilte og tok i bruk nytt psykiatribygg 9. mai. Prosjektering av somatikkbygget følger planen og vil bli ferdigstilt i løpet av 2019. Prosjektet er fortsatt i en kritisk fase med grunnarbeider, bærestruktur og hulldekke. Eventuelle endringer i forhold til bergmodell og funn i grunnen vil kunne føre til tilleggskostnader, som igjen vil ha konsekvenser for prosjektering, bygging og gjennomføring, samt kunne gi forstyrrelser i driften av sykehuset. Det er videre en risiko knyttet til etablering av kontorer for kliniske funksjoner. Dette inngår ikke i Tønsbergprosjektet da det i konseptfasen (2014) ble eksplisitt ble tatt ut av prosjektet. Det ble forutsatt at dette skulle løses ved at et til dels fraflyttet bygg (bygg 3K) skulle ombygges til kontorplasser og tilkobles hovedbyggene via kulvert og/eller bro. Sykehuset i Vestfold HF har utarbeidet en konseptrapport for å vurdere alternative løsninger for etablering av ca. 100 kontorer for kliniske funksjoner. Hovedalternativet innebærer etablering av et nytt kontorbygg i forlengelsen av det nye somatikkbygget som er under oppføring. Helse Sør-Øst RHF har ikke tatt stilling til et slikt nybygg/en slik utvidelse av Tønsbergprosjektet p.t.
- **Prosjekt nybygg psykisk helsevern, Kristiansand** (Sørlandet sykehus HF) er i forprosjektfasen som forventes sluttført i januar 2020. Det arbeides med å lage et utkast til avtale for gjennomføringsfasen mellom Helse Sør-Øst RHF og valgt entreprenør. Risikoområder i prosjektet er knyttet til grunnforhold og fremdrift som følge av omfattende revisjon av skisseprosjektet.
- **Prosjekt nytt klinikkbygg og protonsenters, Radiumhospitalet** (Oslo universitetssykehus HF) vil i kommende periode ferdigstille forprosjektrapport. Riving og miljøsanering av eksisterende bygg startet i mai og ved utløp av andre tertial er ca. 75 prosent av rivearbeidene ferdig. Det vil fortsatt være risiko knyttet til rystelser og vibrasjoner under riving og etter hvert under graving og bygging som igjen vil kunne påvirke sykehusdriften. Det er videre risiko knyttet til støv og smitte som følge av luftforurensning. Oslo universitetssykehus HF arbeider med å oppdatere planene for gevinstrealisering som grunnlag for nye beregninger av økonomisk bærekraft.
- **Prosjekt regional sikkerhetsavdeling** (Oslo universitetssykehus HF) er i en fase hvor det arbeides med reguleringsplan og avklaringer om mulig utbygging nord for Ila landsfengsel. Reguleringsprosessen og eventuell flytting av Løvenskioldbanen (skyttebane) utgjør de største risikoene i prosjektet. Bærum kommune kan kreve rekkefølgebestemmelser som vil kunne medføre kostnader for prosjektet. Basert på prosjektets status og risikoforhold er det igangsatt et arbeid for å vurdere en alternativ tomt for etablering av regional sikkerhetsavdeling. I første omgang gjør prosjektet en fornyet vurdering av Dikemark (Asker kommune) som lokalisering.
- **Prosjekt videreutvikling Oslo universitetssykehus HF, Aker og Gaustad** har høy reguleringsrisiko inntil det foreligger avklaring og aksept for gjennomføring av planforslagene. Det er uavklart hvilke rekkefølgebestemmelser som prosjektene vil bli pålagt i reguleringsplanene og samtlige utbyggingsalternativer er underlagt omfattende krav til utredning.
- **Prosjekt samling av sykehusbasert psykisk helsevern** (Akershus universitetssykehus HF) er i konseptfase. Helse Sør-Øst RHF vil revidere mandatet for prosjektet som følge av styrets vedtak om å overføre spesialisthelsetjenesteansvaret for psykisk helsevern og rusbehandling for

Groruddalen (bydelene Alna, Grorud og Stovner) samlet fra Akershus universitetssykehus HF til nytt sykehus på Aker, Oslo universitetssykehus HF, i etappe 1 (styresak 050-219). Det er videre risiko knyttet til et høyt prosjektestimat sett i forhold til kostnadsrammen som ble satt ved inngangen til konseptfasen.

- **Prosjekt utbygging somatikk, Skien** (Sykehuset Telemark HF) er i konseptfase. Ekstern kvalitetssikrer som utfører følgeevaluering har påpekt at prosjektet i det videre arbeidet må beskrive tydeligere de prosjektutløsende behov, konkretisere effektmål og sørge for at alternativene som skal utredes samlet sett gir et tilstrekkelig stort mulighetsrom.

I det følgende beskrives status per 2. tertial 2019 for de enkelte byggeprosjektene noe mer inngående.

2.2 Gjennomføringsfase

Nytt sykehus i Drammen, Vestre Viken HF

Styret i Helse Sør-Øst RHF behandlet i sak 017-2019 forprosjektrapport for nytt sykehus i Drammen og besluttet å igangsette bygging av nytt sykehus på Brakerøya med en styringsramme på 9,966 mrd. kroner (P-50, prisnivå desember 2017). I dette beløpet inngår kostnader for stråleterapi og ikke-byggnær IKT. Tomteerverv inngår ikke.

Helse Sør-Øst RHF er byggherre og har engasjert prosjektledelse fra Sykehusbygg HF til å lede det videre arbeid med utvikling og gjennomføring av prosjektet for nytt sykehus i Drammen. Prosjektledelsen rapporterer månedlig til prosjektstyret som er oppnevnt av Helse Sør-Øst RHF.

Prosjektstyret behandlet tertialrapport for 2. tertial 2019 i møte den 26. september 2019.

Bilde 1: Bildet viser påbegynt rivearbeider på Brakerøya, nytt sykehus i Drammen, Vestre Viken HF

Fremdrift

Prosjektet følger planlagt fremdrift med forberedende arbeider før byggestart, herunder detaljprosjektering og kontrahering av entrepriser.

Økonomi

Byggeprosjektet følger vedtatt kostnadsbudsjett som vist i tabellen under.

Tabell 2: Status økonomi, prosjekt nytt sykehus i Drammen, Vestre Viken HF, tall i mill. kroner

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2019	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisenivå, jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			des. 2017 (P50) sak 017-2019	des. 2018
61	57,5	305,7	298,1	289,0	829,9	9.966,0	10.312,4

Administrerende direktør rapporterte i tertialrapport for 1. tertial 2019 at Nedre Eiker kommune har besluttet å tre ut av samarbeidet om Buskerudbypakke 2, noe som innebærer et bortfall av finansiering på 90 millioner kroner. Helse Sør-Øst RHF legger til grunn at kommunene bidrar som forutsatt til finansiering av infrastruktur. Denne forutsetningen er avgjørende for at det ikke skal gå ut over pasienttilbudet i Vestre Viken HF.

Administrerende direktør viste i tertialrapport for 1. tertial 2019 til innsigelser fra Statens vegvesen ifm. høring på reguleringsplan. Som følge av innsigelser fra Statens vegvesen er etablering av gang- og sykkelsti under Strandveien tatt inn i reguleringsplanens rekkefølgebestemmelser. Bestemmelsen forutsetter at gang- og sykkelstien etableres før sykehuset tas i bruk. Helse Sør-Øst RHF har gjort det klart overfor Drammen kommune at tiltaket ikke er finansiert gjennom prosjektet.

Drammen kommune har påtatt seg ansvaret med å lede et arbeid med formål om å finne alternativ finansiering for begge disse forholdene.

Hovedaktiviteter i perioden

I perioden er følgende hovedaktiviteter utført:

- Oppstart av rivearbeider (7. mai 2019). Arbeidet med riving og miljøsanering av eksisterende bygningsmasse har pågått i hele perioden
- Betydelig aktivitet knyttet til innsigelser og høringsuttalelser i forbindelse detaljregulering
- Leverandørkonferanse (13. juni 2019) hvor markedet ble informert om prosjektet
- Etablering av tiltaksplan for graving i forurenset grunn. Planen er oversendt Miljødirektoratet for godkjenning
- Konkurransesøknad for entreprise K2102 Sikringskonstruksjoner og graving. Innstilling til valg av leverandør ble kunngjort den 13. august 2019
- Arbeid med IKT-plan i samarbeid med Vestre Viken HF, Helse Sør-Øst RHF og Sykehuspartner HF
- Arbeid med forslag til leveranseavtale med Sykehuspartner HF
- Vernerunde på byggeplassen med ledelsen fra entreprenørene og prosjektet

Oppnådde milepæler i perioden

I perioden er følgende milepæler oppnådd:

- Tilbud på entreprise K2102 – Sikringskonstruksjoner og graving er mottatt og innstilling til valg av entreprenør godkjent av prosjektstyret
- Entreprise K1101 Rigg og drift ble kunngjort den 19. august 2019
- Søknader om bindende forhåndsuttalelse fra Skatteetaten knyttet til mva.-refusjon for offentlig infrastruktur i Drammen kommune og Lier kommune er godkjent

Hovedaktiviteter neste periode

I neste periode vil hovedaktiviteter være:

- Videreføre arbeid med klargjøring av tomt (riving og miljøsanering)
- Oppstart av gravearbeider
- Utarbeidelse av konkurransegrunnlag for entrepriser
- Kontrahering av entrepriser
- Ferdigstille IKT-plan og kostnadsestimater for ikke-byggnær IKT

Planlagte milepæler neste periode

I neste periode vil milepæler være:

- Godkjent detaljreguleringsplan i Drammen kommune og Lier kommune
- Godkjent tiltaksplan for graving i forurenset grunn fra Miljødirektoratet. Dette er en forutsetning for å få igangsettelsestillatelse for oppstart av utgraving av byggegrop
- Kontraktsinngåelse entreprise K2102 Sikringskonstruksjoner og graving
- Kontraktsinngåelse entreprise K1101 Rigg og drift
- Kunngjøring av konkurranse for entreprise K6511 Avfallsug
- Kunngjøring av konkurranse for entreprise K2201 Betong og pelearbeider for kjeller
- Kunngjøring av konkurranse for entreprise K54101 Sikkerhetssystemer
- Kunngjøring av konkurranse for entreprise K7007 Riksveier
- Kunngjøring av konkurranse for entreprise 6101 Heiser
- Markering av byggestart den 14. oktober 2019

Risiko

Helse Sør-Øst RHF vurderer at følgende forhold ved utgangen av 2. tertial 2019 innebærer moderat risiko med hensyn til gjennomføringen:

- Det er knyttet risiko til kompensasjon for bortfall av finansiering som følge av at Nedre Eiker kommune har besluttet å tre ut av samarbeidet om Buskerudbypakke 2
- Til tross for at det er gjort omfattende grunnundersøkelser, kan det ikke utelukkes at det vil avdekkes høyere grad av forurensning i grunnen enn forutsatt. Det vil bli utført nye undersøkelser før oppstart av graving
- Omfanget av pæler og konstruksjoner i grunnen er nøye kartlagt, men det vil likevel være en restrisiko knyttet til dette arbeidet. Det pågår kartlegging av eksisterende fundamenter og alternative utførelse av spunt vil bli vurdert

Etter at tertialrapportering er gjennomført er Helse-Sør Øst RHF gjort kjent med at firmaet Bertel O. Steen AS gjennom sin advokat har varslet erstatningskrav, datert 18. september 2019. Varsel om erstatningskrav er knyttet til påstand om at betongstøv fra byggeplassen til nytt sykehus er årsak til skader på biler som står oppstilt på lager hos bilimportøren. Helse Sør-Øst RHF har etter en fornyet gjennomgang med entreprenør AF Decom fått bekreftet at alt arbeid i forbindelse med nytt sykehus blir utført etter gjeldene retningslinjer og god praksis. Det gjøres et videre arbeid for å finne årsak til de skadene som er oppstått på bilene.

Helse miljø- og sikkerhet

Det er i perioden registrert en alvorlig hendelse på byggeplass ved at en strømførende høyspentkabel ble kappet. Involvert personell kom fra hendelsen uten personskade. Hendelsen er rapportert til Arbeidstilsynet i henhold til avtalte rutiner. Hendelsen er fulgt opp og det er utarbeidet egen rapport om hendelsen og anbefalte tiltak er implementert.

Tønsbergprosjektet, Sykehuset i Vestfold HF

Tønsbergprosjektet omfatter nytt somatikkbygg med akuttsenter, nytt psykiatribygg og utomhusarbeider.

Styret i Helse Sør-Øst RHF la i sak 009-2017 til grunn at den foreslåtte samhandlingskontrakten gir nødvendig sikkerhet for at prosjektet kan realiseres innenfor en prosjektkostnad på 2.672 millioner kroner (2014-kroner).

Status per 2. tertial baserer seg på månedsrapport for juni, behandlet av styret i Sykehuset i Vestfold HF i møte 26. september 2019 (sak 70/16). Fristen for prosjektets rapport til byggherre Sykehuset i Vestfold HF for perioden juli og august er etter fristen for rapportering til Helse Sør-Øst RHF.

Bilde 2: Bildet viser nytt psykiatribygg og påbegynt nytt somatikkbygg, Sykehuset i Tønsberg HF

Fremdrift

Nytt psykiatribygg ble overlevert Sykehuset i Vestfold HF den 9. mai. Offisiell åpning av helseministeren var 3. september 2019. Utbedring av noen feil og mangler etter overlevering av psykiatribygget utføres i henhold til egen plan.

Prosjektet har tidligere rapportert om forsinkelser for det nye somatikkbygget pga. forurensende masser, avvik på dybder til fjell i forhold til grunndata og ukjent tunnel. I tillegg har det oppstått ytterligere forsinkelser som skyldes mer forsiktig sprengning og asbestsanering i bygg som skal rives. Forsinkelsene er imidlertid i forhold til en fire måneders forsert fremdriftsplan og påvirker således ikke planlagt ferdigdato.

Prosjektering av somatikkbygget vil bli ferdigstilt i løpet av 2019. For bygg E (del av det nye somatikkbygget) er arbeidet med ytterveggselementer, røranlegg og ventilasjon startet opp. Bygg J (del av det nye somatikkbygget) ligger 14 uker etter hovedplan revisjon 07.

Dato for overlevering av bygget vil bli avtalt første kvartal 2020.

Økonomi

Sykehuset i Vestfold HF forventer å levere Tønsbergprosjektet innenfor gjeldende økonomiske rammer.

Samhandlingskontrakten Integrated Project Delivery (IPD) utgjør ca. 80 prosent av totalbudsjettet. Den risikoutsatte fortjenesteposten (ICL) er under press, men forventes å styrke seg i tiden fremover. Sykehuset i Vestfold HF har i henhold til prosjektets kontraktsmodell ansvar for overskridelser som går utover IPD-gruppens fortjeneste.

Prosjektet har ferdigstilt budsjettrevisjon 4.0 med basis i påløpte kostnader per mai, og det rapporteres mot dette budsjettet. Neste budsjettrevisjon planlegges per november 2019 i henhold til prosjektets halvårslige budsjettssyklus.

Etablering av kontorer for kliniske funksjoner inngår ikke i Tønsbergprosjektet da det i konseptfasen (2014) ble eksplisitt tatt ut av prosjektet. Det ble forutsatt at dette skulle løses ved at et til dels fraflyttet bygg (bygg 3K) skulle ombygges til kontorplasser og tilkobles hovedbyggene via kulvert og/eller bro. Sykehuset i Vestfold HF har i ettertid vurdert at rehabilitering og tilkobling vil koste mer enn først antatt, være teknisk komplisert og samtidig lite funksjonelt.

Sykehuset i Vestfold HF har utarbeidet en konseptrapport for å vurdere alternative løsninger for etablering av ca. 100 kontorer for kliniske funksjoner. Hovedalternativet innebærer etablering av et nytt kontorbygg i forlengelsen av det nye somatikkbygget som er under oppføring. En egen konseptrapport for etablering av kontorer for kliniske funksjoner ble fremlagt for styret i Sykehuset i Vestfold HF (sak 44/19) og oversendt Helse Sør-Øst RHF med anmodning om å få videreføre prosjektet til en forprosjektfase. Helse Sør-Øst RHF har ikke tatt stilling til et slikt nybygg/en slik utvidelse av Tønsbergprosjektet p.t.

Tabell 3: Status økonomi, Tønsbergprosjektet, Sykehuset i Vestfold HF, tall i mill. kroner *

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2019	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisnivå, jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			2014 (P50) sak 009-2017	mai 2019
337	337	1.641	1.641	828,0	2.100,0	2.672,0	2.950,0 **

*Status per 2. tertial baserer seg på regnskapstall per juni

** ikke inkl. ikke-byggnær IKT på 137 mnok (prisnivå 2014)

Hovedaktiviteter i perioden

I perioden er følgende hovedaktiviteter utført:

- Psykiatribygget ferdigstilt og overlevert 9. mai
- Råbygg for bygg E (del av somatikkbygget) er oppført
- Klargjøring av byggetomt for bygg J (del av somatikkbygget) er i slutfasen

Hovedaktiviteter neste periode

I neste periode vil hovedaktiviteter være:

- Tett bygg E
- Slutføre fasadearbeider bygg E
- Arbeid med innredning av bygg E
- Ferdigstille grunn- og betongarbeider for bygg J

Risiko

Tønsbergprosjektet bygges inntil et sykehus i full drift med de ekstra utfordringer som dette medfører.

Følgende risikoelementer vurderes å være blant de største:

- Alvorlige ulykker (personell og materiell). Arbeid med somatikkbygget er i en kritisk fase med grunnarbeider, bærestruktur og hulldekke
- Uforutsette grunnforhold. Eventuelle endringer i forhold til bergmodell og funn i grunnen vil kunne føre til tilleggskostnader, som igjen vil ha konsekvenser for prosjektering, bygging og gjennomføring, samt kunne gi forstyrrelser i driften av sykehuset
- Etablering av kontorer for kliniske funksjoner var forutsatt løst utenfor prosjektet ved at et dels fraflyttet bygg skulle ombygges til kontorplasser og tilkobles hovedbyggene via kulvert og/eller bro. Sykehuset i Vestfold HF har i ettertid vurdert at rehabilitering og tilkobling vil koste mer enn først antatt, være teknisk komplisert og samtidig lite funksjonelt. Risiko er knyttet både til å sikre etablering av kontorer for kliniske funksjoner og til finansiering av tiltaket.

En stor del av gjenværende risiko i prosjektet vil være tilbakelagt i løpet av de nærmeste månedene. Prosjektet vil da være ferdig med grunn- og råbyggsarbeidene for siste del av bygningsmassen og prosjekteringen tilnærmet ferdigstilt.

2.3 Forprosjektfase

Prosjekt nybygg psykisk helsevern, Kristiansand, Sørlandet sykehus HF

Styret i Helse Sør-Øst RHF godkjente i sak 055-2016 konseptet for nybygg psykisk helsevern i Kristiansand innenfor en økonomisk ramme på 780 millioner kroner (prisenivå mars 2016).

Prosjektet er i forprosjektfase og omfatter et nybygg for psykisk helsevern som skal romme 70 døgnbehandlingssenger for psykiatrisk sykehusavdeling og 10 døgnplasser for ungdomsklinikk. I tillegg inneholder bygget akuttmottak, poliklinikk og nødvendige støtteareal som kontorarbeidsplasser med mer. Bygget skal oppføres på ny tomt, sør for det eksisterende sykehuset.

Bilde 3: Revidert skisseprosjekt, nybygg psykisk helsevern, Kristiansand, Sørlandet sykehus HF

Fremdrift

Som følge av en omfattende revisjon av skisseprosjektet ble oppstart av forprosjektet forskjøvet fra mars til august 2019. Forprosjektet skal være ferdig for behandling i prosjektstyret i slutten av januar 2020 og planlegges fremlagt for behandling i styret for Helse Sør-Øst RHF i mars 2020.

Økonomi

Byggeprosjektet følger vedtatt kostnadsbudsjett som vist i tabellen under.

Tabell 4: Status økonomi, prosjekt nybygg psykisk helsevern, Kristiansand, Sørlandet sykehus HF, tall i mill. kroner

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2019	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisenivå, jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			mars 2016 (P50)	des. 2018 (P50)
18,8	13,8	49,3	40,2	52,7	70,0	sak 055-2016 780,0	851,0

Kostnadsavvik i andre tertial skyldes periodiseringsavvik.

Hovedaktiviteter i perioden

I perioden er følgende hovedaktiviteter utført:

- Revidert skisseprosjekt
- Oppstart forprosjekt
- Planlegge besøk til andre bygg for psykisk helsevern (Slagelse psykiatrisykehus, Danmark og akuttpsykiatri Østmarka, St. Olavs hospital HF)
- Komplettering av prosjektgruppen for arbeidet med forprosjekt

Hovedaktiviteter neste periode

I neste periode vil hovedaktiviteter være:

- Videreutvikling av kontrakts- og gjennomføringsmodell
- Utarbeidelse av forprosjektrapport med vedlegg

Risiko

Et risikoområde i prosjektet er grunnforhold og fremdrift, og et risikoreduserende tiltak har vært å redusere behovet for å bygge kjeller.

Det er videre en risiko knyttet til økonomi ved at marginen ble redusert med ca. 65 millioner kroner i forbindelse med utarbeidelse av revidert skisseprosjekt med hovedprogram og valgt utbyggingsløsning. Risikoreduserende tiltak er gjort ved å opprette en kuttliste.

Prosjekt nytt klinikkbygg og protonsentert, Radiumhospitalet, Oslo universitetssykehus HF

Styret for Helse Sør-Øst RHF godkjente i sak 071-2017 konseptrapport for nytt klinikkbygg ved Radiumhospitalet. I sak 011-2018 godkjente styret at det skal etableres et protonsentert på Radiumhospitalet på basis av en konseptrapport utarbeidet av det nasjonale protonprosjektet. Styret sluttet seg videre til at etableringen av protonsentert skal samordnes med gjennomføringen av nytt klinikkbygg.

Styret behandlet i sak 026-2019 endringer i planlagt kapasitet ved protonsentert ved Oslo universitetssykehus HF, Radiumhospitalet, og sluttet seg til sentert etableres med redusert kapasitet i forhold til tidligere planer. Protonsentert inneholder nå tre behandlingsrom hvorav ett skal tilrettelegges for forskning. Som en konsekvens av dette behandlet styret i sak 049-2019, revidert skisseprosjekt med tilhørende redusert kostnadsramme for protonsentert. Kostnadsrammen (P85) ble redusert til 1.711 millioner kroner, prisenivå januar 2018, og ikke byggnær IKT ble forutsatt innarbeidet innenfor rammen. Endelig styringsramme (P50) fastsettes ved behandling av forprosjektet. Styret forutsatte videre at Oslo universitetssykehus HF skal arbeide med å konkretisere driftskonsept og økonomiske konsekvenser av den samlede utbyggingen på Radiumhospitalet (klinikkbygg og protonsentert), og det skal legges frem oppdaterte analyser av økonomisk bærekraft som en del av forprosjektet.

Forprosjektet planlegges lagt frem for investeringsbeslutning til styret i Helse Sør-Øst RHF i november 2019.

Bilde 4: Bildet viser påbegynt riving ved Radiumhospitalet, Oslo universitetssykehus HF

Fremdrift

Forprosjektet følger planlagt fremdrift med forberedende arbeider før byggestart. Dette omfatter prosjektering, omlegging av teknisk infrastruktur, ombyggingsprosjekter i eksisterende bygg og riving av fraflyttede bygg.

Økonomi

Prosjekt for nytt klinikkbygg og protonsentret følger budsjett, slik vist i tabellene under.

Tabell 5: Status økonomi, prosjekt nytt klinikkbygg, Radiumhospitalet, Oslo universitetssykehus HF, tall i mill. kroner

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2019	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisnivå, jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			jan. 2017 (P50) sak 071-2017	jan. 2019
104,2	100,8	181,0	173,8	218,0	243,0	3.113,0	3.377,0

Tabell 6: Status økonomi, prosjekt protonsentret, Radiumhospitalet, Oslo universitetssykehus HF, tall i mill. kroner

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2019	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisnivå, jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			juni 2019 (P85) sak 049-2019	
66,6	64,5	74,5	73,9	145,0	377,1	1.711,0 *	

* Endelig styringsramme (P50) fastsettes ved behandling av forprosjektet, jmf. styresak 049-2019 hvor kostnadsramme for prosjektet (P85) ble redusert til 1.711 millioner kroner.

Hovedaktiviteter i perioden

I perioden er følgende hovedaktiviteter utført:

- Omlegging av teknisk infrastruktur (ferdiggrad: ca. 90 prosent)
- Oppfølging av reguleringsarbeidet mot Oslo kommune ved Plan- og bygningsetaten
- Riving og miljøsanering av eksisterende bygg startet i mai. Ved utløp av 2. tertial er ca. 75 prosent av rivearbeidene ferdig
- Revidert skisseprosjekt for protonbygget
- Rokadearbeider (ferdiggrad: ca. 95 prosent)
- Etablering av ny hovedinngang som er tatt i bruk
- Dialogkonferanser innen VVS og byggfag
- Planlegging og prosjektering som del av forprosjektet
- Utarbeidelse av konkurransegrunnlag for entreprise *K2103 Grunnarbeider og fundamenter*
- Utvikling av IKT-plan i dialog med Helse Sør-Øst RHF, Oslo universitetssykehus HF og Sykehuspartner HF

Hovedaktiviteter neste periode

I neste periode vil hovedaktiviteter være:

- Ferdigstille forprosjektrapport for nytt klinikk- og protonbygg inkludert økonomisk usikkerhetsanalyse
- Kunngjøring av konkurranse og kontrahering av entreprenør for entreprise *K2103 Grunnarbeider og fundamenter*.
- Ferdigstille omlegging av teknisk infrastruktur
- Videreføre riving
- Oppfølging av arbeidet med reguleringsplan
- Bearbeide IKT-plan basert på tilbakemeldinger
- Videreføre samhandling med Oslo universitetssykehus HF om risikovurderinger i forbindelse med rivearbeider, og evaluere i hvilken grad driften av sykehuset har vært påvirket av de rivearbeider som har vært utført
- Videreføre arbeidet med entreprisemodeller og tilhørende detaljprosjektering

Risiko

Følgende risikoelementer vurderes å være blant de største:

- Rystelser/vibrasjoner under riving og etter hvert under graving og bygging, som igjen vil påvirke sykehusdriften
- Støv og fare for smitte som følge av luftforurensning
- Fremdriftsplan - oppstart og igangkjøring av protonanlegget vil kreve mer tid enn tidligere antatt

2.4 Konseptfase

Prosjekt regional sikkerhetsavdeling, Oslo universitetssykehus HF

Styret i Helse Sør-Øst RHF godkjente i sak 070-2017 konseptfasen for regional sikkerhetsavdeling (RSA) ved Oslo universitetssykehus HF. Med basis i styrets vedtak ble det høsten 2017 gjennomført en tilleggsutredning for å finne en mer optimal plassering på tomten og for å avklare om samlokalisering med lokal sikkerhetspsykiatri (LSA) og seksjon for psykiatri og utviklingshemming/autisme (PUA) på Ila er mulig.

I etterkant er det arbeidet med videreutvikling av prosjektet og med reguleringsprosessen i Bærum kommune.

Fremdrift

Planprogram for utbygging av regional sikkerhetsavdeling ble vedtatt i planutvalget i Bærum kommune 8. november 2018. Det er i planprogrammet forutsatt at det utredes et alternativ med utbygging nord for Ila landsfengsel, i tillegg til basisalternativet med utbygging sør for Ila landsfengsel.

Planforslag for alternativene Ila nord og Ila sør er oversendt Bærum kommune i mai 2019. Det er en målsetting om at reguleringsplan kan vedtas innen første kvartal 2020.

Økonomi

Økonomisk status for utredningsarbeidet vises i tabellen under.

Tabell 7: Status økonomi, prosjekt regional sikkerhetsavdeling, Oslo universitetssykehus HF, tall i mill. kroner

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2019	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisenivå, jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			jan. 2017 (P50) sak 070-2017	
2,5	2,0	5,8	4,8	10,4	6,0	862,0	

Prognosen for 2019 er justert ned som følge av mindre ressursbehov enn forutsatt.

Ser man bort fra kostnader knyttet til tiltak for å redusere støy eller flytting av Løvenskioldbanen er kalkylene for alternativet Ila Nord noe lavere enn for alternativet Ila sør. Dette skyldes i hovedsak at man for alternativet Ila Nord ikke må flytte Ila fengsels gartneri og ikke etablere parkeringshus.

Hovedaktiviteter i perioden

I perioden er følgende hovedaktiviteter utført:

- Ferdigstilling av komplett planforslag for alternativene Ila nord og Ila sør
- Planforslagene er oversendt Bærum kommune
- Møte med Ila fengsel og Statsbygg for å orientere om status i arbeidet med plansaken
- Utarbeidelse av kostnadskalkyler for alternativ Ila nord

Hovedaktiviteter neste periode

I neste periode vil hovedaktiviteter være:

- Planforslagene vil bli sendt ut på høring og offentlig ettersyn

Etter utløpt høringsfrist vil planforslagene bli bearbeidet på bakgrunn av mottatte uttalelser før ett av eller begge planalternativene legges frem for kommunestyret til vedtak. Det er en målsetting at et slikt vedtak kan fattes i løpet av første kvartal 2020.

Risiko

De mest sentrale risikoforhold i prosjektet vurderes til å være:

- Konsekvensutredningen av skytestøy fra Løvenskioldbanen viser at det for tomtealternativene sør og nord kreves omfattende og kostbare tiltak for at byggetomtene skal kunne bringes ut av gul støysone. Etablering av slike tiltak i Marka ved Løvenskioldbanen vurderes som lite realistiske. Flytting av Løvenskioldbanen vil derfor sannsynligvis være avgjørende for å kunne etablere regional sikkerhetsavdeling på Ila. Bærum kommune har startet en prosess for en mulig flytting av banen til Høgås i Hole kommune.
- Lokalisering av regional sikkerhetsavdeling på Ila forutsetter en justering av markagrensa. Søknad om justering av markagrensa vil bli sendt Klima- og miljødepartementet etter at reguleringsplan er vedtatt i Bærum kommune.
- Bærum kommune kan kreve rekkefølgebestemmelser som medfører kostnader for prosjektet.

Basert på prosjektets status og risikoforhold er det igangsatt et arbeid for å vurdere en alternativ tomt for etablering regional sikkerhetsavdeling. I første omgang gjør prosjektet en fornyet vurdering av Dikemark (Asker kommune) som lokalisering.

Prosjekt videreutvikling Oslo universitetssykehus HF, Aker og Gaustad

Prosjektets oppfølging og leveranser etter styrevedtak i Helse Sør-Øst RHF i sak 006-2019 er gjennomført som planlagt. I juni 2019 er oppdatert konseptrapport og leveransene i henhold til sak 006-2019 behandlet av styret i Helse Sør-Øst RHF i sak 050-2019.

Bilde: 5 Illustrasjon av nytt sykehus på Aker

Bilde: 6 Illustrasjon av nytt sykehus på Gaustad

Fremdrift

Reguleringsplanprosessen er krevende både med hensyn til omfattende utrednings- og dokumentasjonsbehov, samt at fremdriften følger behandlingstiden internt i Plan- og bygningsetaten i Oslo kommune.

Økonomi

Økonomisk status for utredningsarbeidet i prosjektet vises i tabellene under.

Tabell 8: Status økonomi, prosjekt videreutvikling av Oslo universitetssykehus HF, Aker og Gaustad, tall i mill. kroner

	I perioden		Akkumulert		Budsjett fase	Totalbudsjett (prisivå, jf. styresak)	Siste prisjustering
	Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk		jan. 2018 (P50) sak 050-2019	
Gaustad	11,6	12,9	27,6	31,9	40,0	32.618,0	
Aker	11,6	12,4	27,6	29,9	40,0		

Prognosen for 2019 er oppjustert. Hovedårsaken er forsinkelse i planprosessen og et behov for å avstemme konsekvensutredningen i henhold til revidert skisseprosjekt. Videre var enkelte tilleggsoppgaver som følge av styresak 050-2019 ikke hensyntatt i det opprinnelige budsjettet.

Hovedaktiviteter i perioden

I perioden er følgende hovedaktiviteter utført:

- Oppdatert konseptrapport hvor barnevirkksomhet, fødselshjelp og gynekolog er inkludert.
- Ekstern kvalitetssikring av konseptrapport for barnevirkksomhet, fødselshjelp og gynekologi
- Revidert skisseprosjektet med innplassering av barnevirkksomhet, fødselshjelp og gynekologi
- Revidert kalkyle og oppdatert usikkerhetsanalysene
- Utarbeidet rapport om Ullevål som alternativ lokalisering til Gaustad
- Ekstern kvalitetssikring av rapport om Ullevål som alternativ lokalisering til Gaustad.
- Utarbeidet rapport som vurderer alternative løsninger for utnyttelse av tomten på Aker med sikte på å redusere behovet for tomteerverv
- Videreført reguleringsplanarbeid med konsekvensutredning

Hovedaktiviteter neste periode

I neste periode vil hovedaktiviteter være:

- Videreføring av arbeidet med reguleringsplan og konsekvensutredning. Det er en målsetting at reguleringsplanforslag skal ferdigstilles og oversendes Oslo kommune ved Plan- og bygningsetaten innen utgangen av 2019. Det er avtalt med Oslo kommune at offentlig ettersyn og videre behandling av reguleringsplanforslagene skal foregå parallelt.

Oppfølging av vedtak i styresak 050-2019:

- Utrede løsninger for og konsekvenser av utvidelse av kapasiteten for psykisk helsevern og rusbehandling i etappe 1 (spesialisthelsetjenesteansvaret for bydelene Grorud og Stovner skal overføres fra Akershus universitetssykehus HF til Oslo universitetssykehus HF, Aker, i etappe 1)
- Utrede løsninger for og konsekvenser av innplassering av trykktank og høysmitteisolater som del av etappe 1
- Utrede plan for trinnvis utbygging

Risiko

I nåværende risikobilde er det risiko knyttet til reguleringsplanarbeidet som vurderes å være mest krevende. Prosjektene overskrider Oslo kommunes norm for høyhus og det er fortsatt uavklart hvilke rekkefølgebestemmelser som prosjektene vil bli pålagt i reguleringsplanen.

I reguleringsplanarbeidet er det etablert dialogmøter for drøfting og avklaring av planfaglige temaer for både Aker og Gaustad. Dialogen oppleves som konstruktiv og god, men reguleringsrisikoen vil være høy inntil det foreligger avklaring og aksept for gjennomføring av planforslagene.

Det er knyttet usikkerhet til fremdriften av plansakene for Gaustad ettersom Oslo kommune ved Plan- og bygningsetaten vurderer å utarbeide eget planforslag med bestemmelser og kart også for planalternativ 2. Dette vil legges ut for offentlig ettersyn sammen med Helse Sør-Øst RHF sitt planforslag.

Prosjekt samling av sykehusbasert psykisk helsevern, Akershus universitetssykehus HF

Styret i Helse Sør-Øst RHF godkjente i sak 054-2018 at planleggingen for nytt bygg for psykisk helsevern på Nordbyhagen videreføres til konseptfase. Konseptfasen utreder muligheten for å samle all sykehusbasert psykisk helsevern på ett eller to sentre (Nordbyhagen eller Nordbyhagen og Lurud). Behandlingen innen psykisk helsevern er spredt og er i liten grad samlokalisert med det øvrige somatiske tjenestetilbudet. Det tilbys i dag psykisk helsevern ved totalt seks ulike lokalisasjoner for pasienter ved Akershus universitetssykehus HF: Nordbyhagen, Hagan (Skytta), Skedsmo (Lurud) og Skjetten (Bråten), samt leide plasser på Gaustad (Oslo universitetssykehus HF) og Sanderud (Sykehuset Innlandet HF).

Helse Sør-Øst RHF vil revidere mandatet for prosjektet når det gjelder kapasitetsbehov og kostnadsramme på grunnlaget av styrets vedtak om å overføre spesialisthelsetjenesteansvaret for psykisk helsevern og rusbehandling for Groruddalen (bydelene Alna, Grorud og Stovner) samlet fra Akershus universitetssykehus HF til nytt sykehus på Aker, Oslo universitetssykehus HF, i etappe 1 (styresak 050-219).

De nevnte tre bydeler tilsvarer et kapasitetsbehov på 39 døgnplasser av totalt 81 plasser i 2035. Dette betyr at det opprinnelige dimensjoneringsgrunnlaget på 81 døgnplasser er redusert til 42 plasser.

Fremdrift

Forslag til revidert fremdriftsplan tilsier at steg 1 ferdigstilles januar 2020, med etterfølgende skisseprosjekt og ferdigstilling av konseptrapport våren 2020.

Økonomi

Økonomisk status for utredningsarbeidet i prosjektet vises i tabellen under.

Tabell 9: Status økonomi, prosjekt samling av sykehusbasert psykisk helsevern, Akershus universitetssykehus HF, tall i mill. kroner

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2019	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisinivå, jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			jan. 2018 (P50) sak 054-2018	
5,0	3,7	7,8	5,9	13,0	Minimalt	580,0	

Hovedaktiviteter i perioden

I perioden er følgende hovedaktiviteter utført:

- Konseptutvikling og evaluering av alternativer
- Møte med Lørenskog kommune om forhold knyttet til regulering

Hovedaktiviteter neste periode

I neste periode vil hovedaktiviteter være:

- Valg av anbefalt hovedalternativ som grunnlag for behandling i styret i Helse Sør-Øst RHF
- Steg 2 av konseptfasen med utarbeidelse av skisseprosjekt

Risiko

Det er risiko knyttet til fremdrift og økonomien i prosjektet som en følge av endringene i forutsetninger om opptaksområdet for bydelene Alna, Grorud og Stovner, samt høyt prosjektestimat i forhold til kostnadsrammen.

Prosjekt utbygging somatikk, Skien, Sykehuset Telemark HF

Styret i Helse Sør-Øst RHF godkjente i sak 055-2018 at planleggingen for utbygging somatikk Skien videreføres til konseptfase. Prosjektet omfatter en vurdering av konseptuelle løsninger for etablering av stråleterapi, nytt sengebygg, ombygging av akuttmottak og dag- og poliklinikkarealer i Skien, samt teknisk oppgradering av sykehuset i Porsgrunn.

Fremdrift

Forslag til revidert fremdriftsplan tilsier at steg 1 ferdigstilles januar 2020, med etterfølgende skisseprosjekt og ferdigstilling av konseptrapport våren 2020.

Økonomi

Økonomisk status for utredningsarbeidet i prosjektet vises i tabellen under.

Tabell 10: Status økonomi, prosjekt utbygging somatikk, Skien, Sykehuset Telemark HF, tall i mill. kroner

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2019	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisnivå, jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			jan. 2018 (P50) sak 055-2018	juli 2019
5,8	2,6	7,8	4,2	17,0	4,0	900,0	938,2

Hovedaktiviteter i perioden

I perioden er følgende hovedaktiviteter utført:

- Framskrivinger
- Analyser av dagens situasjon og fremtidig behov
- Utarbeidelse av hovedprogram (ferdiggrad: ca. 70 prosent)

Hovedaktiviteter neste periode

I neste periode vil hovedaktiviteter være:

- Tydeliggjøring av effektmål og prosjektutløsende behov
- Revisjon av styringsdokument og hovedprogram

Risiko

Ekstern kvalitetssikrer som utfører følgeevaluering har påpekt at prosjektet i arbeidet videre må beskrive tydeligere de prosjektutløsende behov, konkretisere effektmål og sørge for at de ulike alternativer som skal utredes har et tilstrekkelig stort mulighetsrom. Det er knyttet risiko til de forhold ekstern kvalitetssikrer her har påpekt.

3. Administrerende direktørs anbefaling

De regionale byggeprosjektene er store og komplekse prosjekter og representerer store samfunnsverdier. Videre er prosjektene av stor betydning både for det aktuelle helseforetaket, regionen og samfunnet for øvrig.

Administrerende direktør konstaterer at samtlige utbyggingsprosjekter i hovedsak følger forutsatte planer for kostnad, tid og kvalitet, og at det ikke er rapportert om avvik som truer de økonomiske styringsmålene. De risikoelementer og avvik som er rapportert vurderes å være innenfor det risikobildet som må forventes i de fasene som prosjektene er i nå, og innenfor det enkelte prosjektets/prosjektstyrets mulighetsområde for tiltak.

Administrerende direktør anbefaler at styret tar status per andre tertial 2019 for regionale byggeprosjekter orientering.

Trykte vedlegg:

- Ingen

Utrykte vedlegg:

- Ingen